

ACADEMIE VOOR SPORTSTUDIES

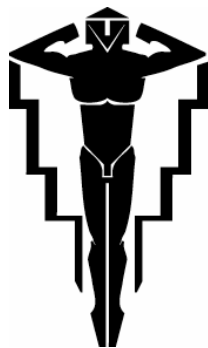
HALO

Spel: Racketspelen (competentietoets)

Hoofdfase 2 of 3

Uitgiftetijdstip: Hoofdfase 1, Blok 4

Samenstellers: dhr. I. van der Spek en dhr. H. Melaard

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
H1 Introductie	3
1.1 Waarom deze lessenserie?	3
1.2 Wat ga je leren?	3
1.3 Wat moet je er voor doen?	3
1.4 Studielast	4
1.5 Hoe word je beoordeeld?	4
H2 Afsluiting / Toetsing	
2.1 Het verslag	5/6/7/8
H3 Achtergrondinformatie / Leerhulp	9
3.1 Algemeen	9
3.2 Waar vind je informatie (mogelijke bronnen, literatuur e.d.)?	9/10
3.3. Bijlage: Format voor gegevens stageadres	11
3.4. Bijlage: Doelen stellen volgens SMART	12
3.5. Bijlage: Beoordelingsformulier stage	13

Tips:

- 1. Lees voordat je gaat lesgeven de hele studiewijzer goed door.***
- 2. Werk de verschillende hoofdstukken af in de volgorde waarin ze staan vermeld.***
- 3. Verdiep je eerst in de racketsport die je gaat geven. Het gaat namelijk niet alleen om het geven van vier lesjes!***
- 4. Lever je stuk zo spoedig mogelijk in nadat je de laatste les hebt gegeven.***

1 Introductie

Aan de hand van je aanwezige kennis opgedaan tijdens de eerste jaren van de studie, je eigen ervaringen en **vooral verdieping in specifieke literatuur, internetsites, cd-rom's e.d.**, ontwikkel je een lessenserie voor een van de racketspelen (tennis, tafeltennis, badminton of squash) die gericht is op een doelgroep binnen het onderwijs. Deze lessen ga je geven in de praktijk en worden schriftelijk geëvalueerd. Voorafgaand aan het totale traject krijg je naast deze studiewijzer een korte uitleg in de laatste les van blok 4 in hoofdfase 1 waarin de werkwijze wordt toegelicht.

1.1 Waarom dit programma?

In het onderwijs zie je steeds vaker dat er racketspelen op het programma staan in de lessen lichamelijke opvoeding. Meestal gebeurt dit in het V.O., maar ook in de hogere klassen van het P.O. worden er, al dan niet tijdens de reguliere lessen, (vormen van) racketspelen aangeboden. Het is daarom van belang dat je tijdens je studietijd geleerd hebt hoe je met deze materie kunt omgaan.

Voor racketspelen wordt ervoor gekozen om, naast de praktijklessen die je zelf hebt gekregen op de Halo, je competenties op dit gebied te toetsen a.d.h.v. deze opdracht.

1.2 Wat ga je leren?

In overeenstemming met het gestelde onder de competenties I en II is de hoofddoelstelling van de opdracht:

Het zelfstandig kunnen ontwikkelen, uitvoeren en evalueren van een lessenserie racketspelen voor een bepaalde doelgroep binnen het reguliere onderwijs, waarbij gemaakte keuzes vooraf dienen te worden gelegitimeerd .

Om dit te bereiken dienen de volgende sub - doelstellingen te worden gerealiseerd. Studenten kunnen

1. middels zelfstudie (boeken, internet etc.), afhankelijk van de gekozen racketsport, benodigde informatie vergaren
2. de beginsituatie van zichzelf en de doelgroep in kaart brengen
3. een lessenserie ontwikkelen voor die doelgroep en **die keuzes kunnen legitimeren**
4. de lessenserie concretiseren in vier lessen
5. deze lessen in de praktijk uitvoeren
6. de gegeven lessen schriftelijk evalueren
7. reflecteren op het totale traject en het geheel schriftelijk verwerken

1.3 Wat moet je er voor doen?

Zelfstudietijd:

-zelfstandig werken aan de genoemde doelen (zie 1.2) door het raadplegen van informatiebronnen

-digitaal verwerken van het totale traject en inleveren via:

blackboard → spel (*jouw cohort van hoofdfase 2*) → racketspelen

-het product dient naast de digitale versie via blackboard ook op papier te worden ingeleverd bij dhr. Melaard of dhr. van der Spek.

Stagetijd:

-in kaart brengen van de beginsituatie van je doelgroep (gesprek / observeren van een les)

-uitvoeren van de door jezelf ontwikkelde lessenreeks

1.4 Studielast

Code studiegids: Lrsp3o4

Totaal 28 uur studielast (= 1 credits).

Contacttijd : - korte klassikale opstart

Zelfstudie tijd : - 24 uur (vergaren van informatie, voorbereiden en evalueren lessen)

Stagetijd : - minimaal 4 lessen tijdens een stage in het derde (of eventueel vierde) studiejaar

1.5 Hoe word je beoordeeld?

Schriftelijke rapportage :- het schriftelijke stuk dient door de docent met een V(oldoende) te worden gehonoreerd a.d.h.v. van de criteria die gelden voor de schriftelijke rapportage (zie 3.1).
Je dient het product zowel schriftelijk als digitaal aan te leveren.

Herkansingen: indien de schriftelijke rapportage met een (O)nvoldoende wordt beoordeeld, dan heeft de student per studiejaar recht op een herkansing

(Met het oog op afstuderen dien je er rekening mee te houden dat de docent 15 werkdagen de tijd heeft om de toets na te kijken. Een onvoldoende kan betekenen dat het gehele traject opnieuw moet worden gedaan, dus ook het lesgeven van 4 lessen aan een nieuwe doelgroep)

Let op: om een voldoende beoordeling te krijgen moet de schriftelijke rapportage van de opdracht dus voldoen aan de in de 3.1. genoemde criteria. Daarnaast zijn er nog andere randvoorwaarden waarbinnen je e.e.a. moet uitvoeren. Deze voorwaarden zijn:

1. je dient **minimaal vier** logisch opeenvolgende lessen of lesdelen aan 1 klas te geven (gehele lessen hebben de voorkeur, maar lesdelen mogen ook als de school bijv. gewend is om in vakken te werken, 2 onderdelen per les doet o.i.d.).
2. **je geeft les in 1 racketspel** (dus niet 4 lessen met verschillende racketspelen).
3. er moet **echt les worden gegeven** in het gekozen racketspel . Je mag badminton niet als veilige opvulactiviteit gebruiken, zodat je bijvoorbeeld je handen vrij hebt om salto's te vangen.
4. je dient de lessen **zelfstandig te geven** (dus niet samen met een stagepartner een product inleveren, maar een eigen serie lessen aan een unieke doelgroep). Overleg mag uiteraard wel.
5. de lessen moeten worden gegeven **binnen de reguliere lessen** in het onderwijs (PO of VO) en dus niet in het kader van de verlengde schooldag, BOS driehoek o.i.d.

2 Afsluiting / Toetsing

Zoals je hebt kunnen lezen word je beoordeeld op de inhoud van het verslag. Hierover krijg je nu nadere informatie betreffende de criteria en wordt er tevens aangegeven wat er behandeld dient te worden in de verschillende hoofdstukken van het verslag.

Het totale product moet zowel digitaal op blackboard (spel→ jouw cohort) als op schrift aangeleverd worden bij de docent.

2.1 Het verslag

Aan de hand van het beoordelingsformulier kan je precies je verslag indelen. Houd bij het maken van je verslag rekening met de richtlijnen voor het maken van een verslag zoals dat wordt gedaan in het boek van Wim Hoogland “Rapport over rapporteren”.

De tabel hieronder beschrijft welke onderdelen er in het verslag moeten zitten. Er worden zowel kwantitatieve eisen (minimaal aantal bladzijden per hoofdstuk staat tussen haakjes) als inhoudelijke criteria genoemd.

Het verslag wordt bekeken en beoordeeld door de docent aan de hand van de onderverdeling van dit formulier. Houd je hier dus goed aan! Alle onderdelen dienen met een V(oldoende) te worden gehonoreerd. Voorbeeld: staat er geen klas voorop het titelblad, dan is dat onderdeel daarmee al onvoldoende.

Beoordelingsformulier		Competentietoets van racketspelen
ONDERDELEN	(aantal blz.)	INHOUD
Titelblad	(1)	Vermeld hier de titel van het product (= racketsport en doelgroep), je naam, de klas waarin je zat toen de opdracht werd uitgedeeld, je studentnummer en emailadres.
Inhoudsopgave	(1)	Indeling naar hoofdstuk met bladnummering.
Lay out		- lettergrootte 11 - lettertype: "Times New Roman" - taalsoort: Algemeen Beschaafd Nederlands, m.a.w. zo foutloos mogelijk. Het feit dat je dyslectisch bent is dus geen excuus, maar een extra reden om bijvoorbeeld een ander e.e.a. door te laten lezen.
Voorwoord	(0,5)	Hierin verwoord je o.a. je keuze voor het racket spel en de doelgroep.
H I Het regelen van een stageplaats, het bepalen van een doelgroep en het kiezen van een racket spel.	(1)	Afhankelijk van je eigen interesse, kennis en vaardigheden en de mogelijkheden die je stageplaats jou biedt, kom je tot een keuze. In de bijlage 3.3. (blz. 10) tref je een format aan dat je dient in te vullen en in je verslag moet opnemen. Daarmee is dit hoofdstuk dan klaar. Let op: mocht je op een school niet kunnen werken binnen de gestelde randvoorwaarden (zie 1.5), dan dien je een ander stage adres te zoeken om e.e.a. uit te kunnen voeren!

<p>H II Sportbiografie</p>	<p>(1) In dit hoofdstuk dien jij je eigen beginsituatie zo te verwoorden t.a.v. je ervaringen binnen de gekozen racketsport, dat de docent een goed beeld krijgt van wat je kent en kunt. Aan de orde dienen te komen; eigenvaardigheid niveau (aanspeelvaardigheid / voorbeeldvaardigheid), lesgeefervaringen in de racketsport op een school en of vereniging, eigen trainingservaringen (ook die in andere racketspelen zijn opgedaan) en je theoretische bagage t.a.v. je keuze. <i>Let op; een brei aan informatie is niet de bedoeling. Geef a.d.h.v. bovengenoemde onderwerpen gestructureerd weer wat je kent en kunt.</i></p>
<p>H III Breng de beginsituatie van de doelgroep in kaart ·</p>	<p>(1) Dit dient te gebeuren volgens het model uit het boek van Richard A. Schmidt “Motor learning and performance”: Persoon – Taak – Context. <u>LET OP! Schrijf niet op wat je ze wilt gaan leren, maar wel wat ze al kunnen.</u> Het beste is als je een les geeft / observeert waarin je een beeld krijgt van wat de leerlingen kunnen, maar dat is niet verplicht. Je zorgt er dan voor dat je bijvoorbeeld via de vakleerkracht een beeld krijgt van wat de leerlingen al wel of niet kunnen. Ook kun je n.a.v. les 1 de beginsituatie, indien nodig, scherper omschrijven c.q. bijstellen.</p>

<p>H IV De legitimering van keuzes in de lessenserie. (4)</p>	<p>Na je oriëntatie op van het begin niveau van je doelgroep ga je een lessenserie ontwikkelen. In dit hoofdstuk geef je aan wat de globale inhoud van de verschillende lessen zal worden. Het belangrijkste is daarbij dat je goed legitimeert waarom je bepaalde keuzes maakt. De “waarom vraag” is dus eigenlijk de leidende vraag bij alle onderstaande onderwerpen.</p> <p>In je stuk dienen de onderstaande zaken aan de orde te komen;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wat wil ja dat de leerlingen aan het einde van les 4 kennen en kunnen? Anders gezegd wat is je einddoel? - Op welke manier(en) wordt er gespeeld in de lessen? Met elkaar / sparend of tegen elkaar? In open, half open of gesloten situaties? Hoe is de opbouw van deze situaties in je lessen? - Hoe wordt de kans vergroot dat het spelen gaat lukken? M.a.w. welke aanpassingen in arrangementen (mikpunten, nethoogte, gekozen breedte en lengte van het speelveld), materialen (aanpassingen in ballen, rackets), opdrachten (werken met telvormen, wedstrijdvormen, aangepaste regels) e.d. worden er gedaan die de kans van slagen vergroten? Maar ook, hoe zorg je ervoor dat de leerlingen een bal/shuttle goed (= gemakkelijk) aanspelen voor de ander? - Welke spelregels worden er gebruikt, op welk moment worden ze geïntroduceerd en waarom daar? - Welke bewegingsvaardigheden (technieken en tactieken) komen aan bod en waarom juist die? Denk dus vanuit jouw eindspel terug; wat zijn de bedoelingen in dat eindspel? - Welke technische aandachtspunten uit GRAS houd jij in de gaten en waarom? - Welke regelvaardigheden komen er aan bod? - Welke maatregelen neem je om zoveel mogelijk leerlingen actief bezig te hebben in je les? (bijv. m.b.t. andere rollen, combineren met andere onderdelen in of buiten de zaal bijv. tafeltennis, andere accommodatie e.d.) <p>Je vindt voor deze vragen veel antwoorden op www.haloracketspelen.nl.</p>
---	--

<p>H V De concrete lessen (per les 1 lesvoorbereiding) (4)</p> <p>*Noot: De docent heeft digitale exemplaren van lesvoorbereidingsformulieren per racketspelsport geplaatst op www.haloracketspelen.nl</p>	<p>Gebruik hiervoor het Halo lesvoorbereidingsformulier *. Belangrijk is dat je doelen (zie bijlage 3.4.) helder formuleert. Daarnaast moet je in elke les nadat je hebt ingespeeld een goede spelopdracht neerzetten om mee te beginnen. Dus een spelletje dat met elkaar, sparend of tegen elkaar wordt gespeeld en waarbij de leerlingen worden geconfronteerd met het al dan niet lukken. Kortom: werk vanuit S.P.A.T.S! (Zie site voor visie.) <i>Dat kan voor een laag beginnend niveau bijvoorbeeld zijn een eenvoudig spelletje waarbij een bal wordt aangegooid, deze moet worden teruggeslagen en gevangen om een punt te krijgen.</i> Anders geformuleerd: indien de les begint met puur op techniek gerichte oefenvormen dan is dat onvoldoende. In ieder geval moeten er veel spelvormen (oefenspelvormen / eindspelvormen) in de lessen zitten en veel minder echt op techniek georiënteerde oefeningen. Dit betekent niet dat er geen techniek / oefenvormen aan de orde mogen komen, maar wel dat technische aanwijzingen altijd in dienst dienen te staan om geconstateerde spelproblemen op te kunnen lossen. Ook moeten oefenvormen zoveel mogelijk als spelletjes worden aangeboden. Werk bij het geven van technische informatie met GRAS. Hang daar je aanwijzingen aan op. Het geeft je houvast in het kijken naar en aanwijzingen geven op een slagbeweging.</p>
<p>H VI Evaluaties van de lessen. (0,5)</p>	<p>De gegeven lessen worden afzonderlijk per les geëvalueerd. Reflecteer vooral op racketspel specifieke doelen die je hebt gegeven. Waren die goed speelbaar? Wat klopte er wel of niet? Hoe pas je het een volgende keer aan? In je verslag dient dus duidelijk naar voren te komen of jij deze hebt bereikt en zo niet, wat er dan een volgende keer anders zou moeten. Realiseer je dat foute keuzes/legitimeringen waarop goed wordt gereflecteerd, kunnen leiden tot een voldoende beoordeling. Het heeft de voorkeur dat niet alleen jijzelf, maar ook een medestudent en/of stagebegeleider je les schriftelijk evalueert.</p>
<p>H VII Evaluatie van het totale traject. (1)</p>	<p>Het totale traject wordt door jezelf geëvalueerd. Naar voren dient te komen wat je ervan hebt geleerd, wat je een volgende keer anders zou doen e.d. Ook hier is een korte evaluatie van degene die jou heeft begeleid zeer wenselijk. Hiervoor dien je het formulier in bijlage 3.5 gebruiken. Vraag hem om niet alleen o / v / g te omcirkelen, maar ook wat nadere informatie te geven m.b.t. zijn zienswijze over de verschillende onderdelen. Naast gegevens van je begeleider m.b.t. e-mail, telefoon e.d., is een handtekening van die persoon een voorwaarde om je stuk beoordeeld te krijgen.</p>
<p>H VIII Geraadpleegde bronnen. (0,5)</p>	<p>Hier vermeld jij je geraadpleegde bronnen met achtereenvolgens: auteur/maker, titel, welke deel van de bron etc. Het niet raadplegen van bronnen is een onmogelijkheid. Je dient, afhankelijk van je onderwerp, bronnen te hebben geselecteerd. (www.haloracketspelen.nl kan niet ontbreken.)</p>

3 Achtergrondinformatie / Leerhulp

3.1 Algemeen

In dit hoofdstuk vind je aanvullende informatie die je zou kunnen helpen bij het op de juiste wijze bereiken van de verschillende doelstellingen. Let wel: zou kunnen helpen. Je bent vrij om zelf je informatie te vergaren, mits je daarmee kunt voldoen aan de gestelde doelstellingen. Het is dus niet meer dan een opsomming van mogelijkheden van waar je informatie zou kunnen vinden.

3.2 Waar vind je mogelijke informatie voor de verschillende hoofdstukken van je verslag?

Hoofdstuk I

Voor dit hoofdstuk heb je alleen **bijlage 3.3** nodig.

Hoofdstuk II

Dit hoofdstuk en de rest van je verslag dien je vorm te geven volgens de richtlijnen zoals geformuleerd in het boek van Wim Hoogland “Rapport over rapporteren” (ISBN 900141184)

Hoofdstuk III

In het boek van Schmidt en Weinberg met de titel “Motor Learning and Performance” wordt gewerkt volgens het T-P-C model. Volgens dat model breng je de beginsituatie in kaart.

Hoofdstuk IV

Je dient bronnen te gaan zoeken die veelal door onderwijsinstellingen of onderwijs ondersteunende instellingen worden gemaakt. Te denken valt aan producten van ALO's, de S.L.O, de KNVLO e.d.

Een voorbeeld.

- SLO, Heen en Weer 1 en 2 (1989 en 1995), Bekadidakt, Enschede en Baarn (ook op het intranet te vinden onder spel en dan racketspelen. Let op; grote bestanden van 13 MB!)
- www.haloracketspelen.nl

Hoofdstuk V

Informatie m.b.t. het maken van een lesvoorbereiding moet bekend zijn uit je opleiding. Het formulier voor lesvoorbereiding van de Halo kun je hiervoor gebruiken, maar je mag ook de exemplaren met daarop de velden/banen van verschillende sportspelen al voorgetekend nemen. Deze zijn te vinden op www.haloracketspelen.nl onder het kopje ‘extra info’. In de bijlage 3.4 van deze studiewijzer vind je informatie over het formuleren van doelen volgens de “SMART” - methode.

Voor verdere concretisering van je lessen vind je informatie www.haloracketspelen.nl
Uiteraard staan ook in de bibliotheek boeken/brochures over spelen waaruit je informatie kunt halen.

Internetsites van de verschillende bonden kunnen je ook helpen. Bijvoorbeeld voor het vinden van spelregels of het lenen van materialen. Je vindt onder het kopje 'De rol van de sportbonden' de mogelijkheden hiervan.

Hoofdstuk VI

Gebruik hiervoor het evaluatieformulier van de HALO.

Hoofdstuk VII

Voor dit hoofdstuk heb je alleen **bijlage 3.5** nodig.

3.3. Bijlage: Format gegevens stageadres

3.4. Bijlage: Doelen stellen volgens SMARTI

3.5. Bijlage: Beoordelingsformulier voor stagebegeleider

Bijlage 3.3 Format hoofdstuk I Stagegegevens van de lessenserie voor racketspelen

Naam student :

Klas :

E-mail adres student :

Doelgroep :

Racketspel :

Naam stageschool :

Naam stagebegeleider :

Stageadres :

Tel. nr. begeleider :

E-mail begeleider :

Stage dag en tijdstip :

Bijlage 3.4. Doelstellingen stellen volgens “ SMART (ER)”

Het stellen van een doel (omschrijving van wat we willen bereiken) is niet eenvoudig. Om meer houvast te geven voor een ieder die werkt met doelstellingen wordt het acroniem “ S M A R T I ” gebruikt.

Specifiek
Metbaar
 Acceptabel
Realistisch
 Tijdsgebonden
 Inspirerend

Ad. Specifiek

Het specifieke van een doelstelling is herkenbaar aan het feit dat er weinig te raden of te vragen valt. Een doelstelling zoals “harder slaan”, zegt niets over de situatie waarin en het niveau waarop dit moet gebeuren. “Sneller worden” zegt ook niets over de situatie waarin men sneller moet zijn. Het zou om reactiesnelheid kunnen gaan, maar ook om startsnelheid of sprintsnelheid en bij bijvoorbeeld tennis is het belangrijk om te weten of het dan gaat om het halen van een dropshot, lob of diep geslagen bal in de hoek. Hoe specifieker de situatie beschreven is, des te duidelijker wordt het wat er precies bedoeld wordt.

Voorbeeld: Leerlingen kunnen met de forehand de bal over een afstand van 10 meter zo **met elkaar** over het net spelen, dat de bal ruim voor de medeleerling stuit en deze de bal in de dalende lijn na de stuit tussen heup en kniehoogte kan raken, zodat ze **samen** een rally van 8 slagen of meer kunnen halen.

Voorwaarde voor een specifieke doelstelling is wel dat de leraar/trainer eerst een goede analyse van de situatie maakt en/of goed inzicht heeft op het betreffende niveau.

Ad. Meetbaar

Het meetbaar maken van het doel, maakt de doelstelling vooral controleerbaar/verifieerbaar. Op die manier is het mogelijk om werkelijk en objectief de vooruitgang aantoonbaar maken. Voorbeeld: Zie hierboven; rally van 8 slagen

Ad. Acceptabel

Deze term geeft aan dat de doelstelling overeengekomen is. Je zou het ook kunnen lezen als dat het voor de leerling een duidelijke betekenis heeft. M.a.w. hij heeft het probleem aan den lijve ervaren en is daardoor gemotiveerder om ervoor te gaan oefenen. **Het werken met spelopdrachten aan het begin van de les, zoals jezelf ook tijdens de lessen racketspelen op de HALO hebt gedaan volgens SPATS, is daar een methode voor.**

Ad. Realistisch

Hoe realistisch een doelstelling is, hangt af van factoren uit de beginsituatie (talent, motivatie, leeftijd, ervaring, vaardigheid, etc) en van de leersituatie (aantal uren, persoonlijke aandacht, accommodatie, etc). De leraar dient dus goed in overweging te nemen wat voor soort leerling hij voor zich heeft en wat de beschikbare tijd is die hij heeft.

Voorbeeld: vraag je af, of jij je doel bereikt als je eindeloos hamert op het hanteren van een juiste greep bij badminton, wanneer je vier lessen mag badmintonnen met jouw leerlingen.

